

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens septem Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine septimus, est de Oratione
... Septimus, & latissimus, de Beneficiis Ecclesiasticis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

Examina[n]tur aliquot difficultates circa adiutorias praebendaru[m]
Ecclesiae Cathedralis, & collegiatæ. punct. 10

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76561)

thoritate excipit. Inquit enim concilium Omnia in dicto sacro concilio...

10 Neque oblat ratio dubitandi. Admitto successione in beneficiis...

11 Qualitates autem quas coadiutor habere debet, sunt quas beneficium ad sui administrationem expostulat...

12 Ex huiusmodi coadiutoris temporalibus parochia ob eius insufficientiam assignatis, non excusatur parochus ad residentiam...

PUNCTUM X.

Examinantur aliquot difficultates circa coadiutorias prebendarum Ecclesie cathedralis, & collegiatae.

- 1 His coadiutoribus conceditur ius administrandi prebendam cum iure succedendi in illa.
2 An coadiutor tenetur pro coadiuto inferuire, coadiuto sic pe-
tente? Distinctio dicitur Nauarr.
3 Probabilis est obligatum esse.
4 An absente, vel agraante coadiuto possit coadiutor choro assistere...

principalis.

- 15 Repetendum sit presentis coadiutor infirmus, vel impeditus? Affirmative respondetur.
16 Excommunicato coadiuto coadiutor a diuinis expellendus non est.
17 Coadiutor vocem actiuam, & passiuam in electionibus canonicatum, & in officij sede vacante habet.
18 Coadiutor potest se iuuare beneficio iubilationis, & lucrari fructus tamen coadiutor non inferuiat.
19 Qua ratione intelligenda sit gratia coadiutori concessa, ut gaudeat regula de annali, & triennali possessione.
20 In Ecclesia ubi proceditur cum adiutis, an coadiutor delinquens puniendus cum illis est? Negat Garc. contrarium videtur verius.
21 Coadiutor in minoribus constitutus gaudet fori privilegio.
22 Tenetur coadiutor habitum clericalem, & tonsuram deferre.
23 An coadiutor debeat exire de capitulo, quoties tractatur negotium spectans ad coadiutum, vel econtra? Negat Garcia. Contrarium verius est.
24 Coadiutor, & coadiutus non possunt simul tanquam prabendati inferuire.
25 An canonicus coadiutor dignitatis preeminentias, que dignitati canonico competunt, habeat? Concedit Garc. Sed contrarium est verius.
26 Coadiutori canonico dignitatis, an sufficiat ad lucrandos fructus competentes dignitati, residere eo tempore, quo proprietarius dignitatis si residere lucraretur? Proprium certum.
27 Quasi sit facta reiectio Garcia.
28 Qualiter coadiutor optare possit nouam prebendam, ac se coadiutore carere.
29 In Ecclesia, in quibus ius optandi non est lotus optioni in prebendis coadiutorem habentibus, vacantibus per obitum coadiutori.
30 Coadiutoria an inducat incompatibilitatem cum alio beneficio.
31 Qualiter coadiutor cedere coadiutoria possit.
32 Noceat confessio coadiutoris coadiuto, vel econtra.
33 Qualiter sententia lata contra coadiutum noceat coadiutori, vel contra coadiutorem coadiuto, aut aliis coadiutoribus?
34 Si tempore data coadiutoria mortuus sit coadiutus, coadiutor non succedit, tamen contra videatur seruire Gonzalez.
35 Coadiutor committere vices suas alteri potest in electionibus, & provisionibus, sicut coadiutus.
36 An dignitas, qua simul est coadiutor alicuius canonici, duplicem vocem in capitulo habeat.
37 Affirmative respondetur contra Garcia.
38 Habens coadiutorem in dignitate, & canonicatus potest ipse in uno seruire, & in alio coadiutor.
39 An coadiutor dignitatis, & canonici possit esse index delegatus? Negat Garc. Contrarium videtur verius.
40 Coadiutor legens in vniuersitate, vel seruiens Episcopo, non videtur pro presenti habendus.
41 An coadiutores potantur privilegio concessio coadiutis lucrandi fructus aliorum beneficiorum, si in cathedrali resident? Negat Garcia. Sed contrarium verius est.
42 An coadiutor debeat habere ordinem, quem petit dignitas, seu beneficium in coadiutoriam acceptum? Sub distinctione respondetur.
43 Quid dicendum de coadiutore canonici seu dignitatis non curate?
44 Onera sui coadiuti tantum tenetur coadiutor subire.
45 Multa, que canonicis imponuntur, imponi proprietariis possunt ob culpas coadiutoris.
46 Ecclesia cathedralis non possunt coadiutores designatos a Pontifice non admittere, aut repellere.
47 Coadiutus tenetur coadiutori congruam ministrare portionem.
48 Coadiutor in impetratione coadiutoria tenetur mentionem facere de beneficiis obtentis.
49 Ob hanc taciturnitatem nulla est gratia coadiutoria facta, non solum quoad successionem, sed etiam quoad seruitium.

HVscique explicuimus qualitates, & condiciones communes coadiutoris. Restat aliquot speciales difficultates, que occurrere possunt, examinare pro coadiutoris canonicatum, & prebendam Ecclesie cathedralis, & collegiatae, quarum vltis factis frequens est his temporibus. Has difficultates congeffit Garcia 4 part. de benef. c. 5. a n. 55. & suo ordine eas percurramus, ut sic clarius intelligatur, quid nobis probetur, quid displicat.

1 Et in primis supponendum est, ut ipsemet Garcia supponit, his coadiutoribus concedi facultatem, & potestatem tam in temporalibus, quam in spiritualibus administrandi prebendam cum iure succedendi in illa, ita ut absente coadiuto loco illius

lius uti præbendæ proprietatis inferuire possit, & stallum in choro, & locum, vocemque in capitulo, processionibus, aliisque Ecclesiæ actibus habere, nec non omnes, & singulas prærogatiuas, præminentias, & honores, quos principalis ratione canonicatus, & præbendæ, seu dignitatis habet, & haberet, si præiens adesset, lucraturque omnes, fructus, & proventus, etiam annuatim, & manualia quos lucraretur proprietarius, si personaliter horis diurnis, & nocturnis adesset. His coadiutoris apponi solet. Primo, ne possit coadiutor in regimine præbendæ se intromittere, nisi pro voluntate coadiutoris. Secundo, ne prætextu coadiutoris aliquid exigere possit à coadiuto pro seruitio impenso. Tertio, ut si inferuire d. faciat, ob cuius causam coadiutus non lucratur, ei soluat quod amittit. Hac gratia constituta.

2. Primam dubitationem mouet Garcia dicto cap. 5. numero 55. An coadiutor teneatur inferuire pro coadiuto, sic coadiuto presentem, aliàs obligatus sit ad interesse, & dampnum subsecutum.

Et quidem si coadiutoria expedita est eum clausula quæ hanc illi obligationem imponit, (vt communiter expediti solet) nemini esse potest dubium, obligatum esse. At si solum in coadiutoria dicitur, ut possit inferuire, &c. negat Nauarr. consil. 1. de cleric. agrot. num. 3. Et obligatum. Tum quia Papa eam illi non imponit. Tum quia si ex vi coadiutoris assignata eam obligationem contaheret, sed veretur Pontifex verbo possit, quod indicat liberam potestatem, sed veretur verbo debet, obligationem significantem. Tum quia coadiutus non habet obligationem sustentandi coadiutorem. Ergo neque coadiutori imponi potuit obligatio coadiuto seruendi: videtur enim hæc mutua obligatio.

3. Cæterum mihi placet sententia Garcia affirmantis volente coadiuto obligatum esse coadiutorem inferuire ex vi coadiutoris assumptæ. Quia coadiutoria assumitur, vt coadiutus se excusare possit ab obligatione assistendi. At si coadiutor obligationem assistendi non haberet, coadiutus assumpta coadiutoria non esset excusatus, neque satis sibi prouideret. Ergo vt ipse excusatus sit, sibi que prouideat assumens obligationem. quam ipse habet. Neque obstat, quod Pontifex non expresse hanc in coadiutore adesse obligationem: quia ex assumpta coadiutoria satis significata erat: Vltus tamen est Pontifex verbo possit, vt significaret potestatem, & facultatem pro alio inferuendi, esse, quod præcipue, & principaliter in coadiutoria conceditur, obligationem tamen inferuendi inde resultat. Cui obligationi non obstat, quod coadiutus non habeat obligationem sustentandi coadiutorem. Tum quia ipse coadiutor cessit tali obligationi. Tum & præcipue, quia loco illius concedit illi Pontifex futuram successorem. Adde hanc obligationem coadiutoris non solum esse causatiam, hoc est ad interesse, & dampnum reparandum, quod coadiuto prouenit: sed esse obligationem præcisam ad assistendum ita vt per iudicem centuris, aliisque iuris remediis compelli possit.

4. Secundo dubitatur an absente, vel ægrotante coadiuto possit coadiutor choro assistere, & vocem habere in capitulo nolente coadiuto? Negat Garcia dicto 4. parti de benef. cap. 5. à n. 59. Mouetur, quia coadiutori prohibetur perceptio fructuum, & præbendæ administratio nolente coadiuto: sed sub præbendæ administratione continetur assistentia in choro, capitulo, aliisque canonicis actibus. Ergo. Contrarium defendit Nauarr. dicto consil. 1. num. 5. Et 6. de cleric. agrot. Et mouetur, quia assistentia in choro, aliisque capitularibus actibus videtur à Pontifice independentem à voluntate coadiuti concessam: si quidem loquens de his actibus nullam voluntatis coadiuti mentionem fecit, fecit tamen cum de regimine, & administratione præbendæ loqueretur: Ergo coadiutor nolente coadiuto non poterit præbendam regere & administrare, hoc est iurisdictionem forensis, si quam habet, exercere, bene tamen poterit choro, aliisque capitularibus actibus assistere.

5. Ego vero sentio ex qualitate voluntatis coadiuti hanc controuersiam decidendam esse: si enim coadiutus inique ageret, nullo impedimento ligatus, neque coadiutorem habens, si non assisteret, inique etiam procedit impediens coadiutoris assistentiam. Ergo talis iniqua voluntas repellenda est. Et confirmo, absente, vel ægrotante coadiuto vtile est Ecclesiæ coadiutorem inferuire, quia ad hoc munus obendum coadiutoria conceditur. Ergo dissentus coadiuti in hac parte, tanquam iniurius, habendus est pro non adiecto. Ergo illo non obstante poterit coadiutor inferuire. Verum in actibus capitularibus, à quorum assistentia rationabili causa ductus se excusare coadiutus possit, sentio posse coadiutoris assistentiam impedire, quia in hoc iure videtur procedere. Quod si roges, qui sint hi actus, à quibus se coadiutus excusare potest iuste, & coadiutorem impedire? Respondeo esse actus, proprium vtilitatem coadiuti respicientes, vt est perceptio fructuum præbendæ, aliisque temporalis illius administratio, vel ex quibus aliquid dampnum coadiuto, vel tercio euenit, vt est praua electio, & suffragium nouum. At actibus, qui vtilitatem Ecclesiæ spectant, & religionem promouent, vt est assistentia in choro, processionibus,

aliisque religiosis actionibus nequaquam coadiutus impedire coadiutorem potest, ne assistat, si ipse assistere noit, vel non possit. Cum enim in bulla prohibetur coadiutori nolente coadiuto præbendæ administratio, subintelligitur, cum iuste prohibet, secus cum iniuste, quia iniquitati fauendum non est.

6. Maius mihi dubium est, an teneatur coadiutor inferuire coadiuto infirmo, vel legitime impedito volente tamen, vt coadiutor inferuiat? Ratio difficultatis est, quia coadiutor personam coadiuti representat. Ergo coadiuto excusato à residentia excusari debet coadiutor. Et confirmo, quia coadiutori conceduntur omnes prærogatiuæ & præminentie, quibus gaudet coadiutus, sed coadiutus est excusatus à residentia: Ergo & coadiutor. Confirmo secundo. In coadiutorem translata est obligatio assistendi, quam habet coadiutus, sed coadiutus tempore infirmitatis nullam habet. Ergo neque coadiutor. Cæterum dicendum est obligatum esse coadiutorem inferuire, colligatur ex decisione Rotæ in vna Tetraconen. relata à Garcia dicto cap. 5. num. 152. in fine, & tradit Farinac. de res. nouis. tom. 2. de res. 276. Ratio est, quia coadiutor in hunc finem datus est, vt impedito coadiuto ipse loco illius inferuiat, ne Ecclesiæ debito seruitio defraudetur. cap. 1. de cleric. agrot. in 6. Trident. Sess. 25. c. 6. qui finis obtineri non possit, si impedito coadiuto non teneatur coadiutor inferuire.

7. Neque ratio difficultatis obstat, quia coadiutor representat coadiutum in præbenda, non in infirmitate. Ad confirmationem concedo coadiutori concedi omnes prærogatiuas, & præminentias, quæ competunt coadiuto ratione præbendæ, non tamen quæ competunt coadiuto ob infirmitatem. Aliam circumstantiam extrinsecam. Ad secundam confirmationem admitto in coadiutorem translata esse obligationem assistendi quam coadiutus habet ob præbendam: non tamen translata esse penales excusationes.

Adde coadiutorem non residentem, seruata iuris forma, priuari posse coadiutoria, & alteri concedi, quia res Ecclesiæ, & religionis agitur. Neque obstat obligatum esse coadiutorem solvere coadiuto intercesse, & dampnum si non resideret, quominus priuari non possit, quia in illa solutione spectatur coadiuti intercesse in hac priuatione Ecclesiæ seruitium: & ita resolut Farinac. l. 1. nouiss. de res. 276. n. 4.

8. Tertio dubitatur an coadiutus infirmus, vel aliàs legitime impeditus habendus sit pro præfenti, tamen coadiutor non inferuiat?

Distinctione vtitur Garcia dicto cap. 5. numero 64. dicit namque habendum esse pro præfenti, & distributiones lucrati, si nolit coadiutorem assistere, quia tunc excusatur coadiutor ab assistentia, cum non possit sine voluntate coadiuti inferuire, & ex alia parte ipse est legitime impeditus. At si suo impedimento non obstante vult coadiutorem inferuire, & coadiutor deficit, censet coadiutum non reputandum vt præfentem, sed potius esse mulandum, ipsumque coadiutorem obligatum esse ex propria hæc reparare. Ratio esse potest, quia coadiutoria assignata, ne Ecclesiæ seruitium deficiat ob infirmitatem, & impedimentum coadiuti: qui finis omnino cessaret, si coadiutor obligatus esset à seruitio, quoties coadiutus seruire impeditus esset.

9. Verum hæc distinctio mihi non probatur. Potius enim iudicarem mulandum esse coadiutum impeditum nolentem, vt coadiutor inferuiat, quam volentem: quia nolens vt inferuiat repugnat fini, ob quem est coadiutoria assignata, & inique procedit, cuiusque voluntas habenda est pro non adiecta. At volens vt inferuiat, iuri se conformat. Quapropter sentio coadiutum legitime impeditum, siue velit vt coadiutor inferuiat, siue non, habendum esse pro præfenti, & dist. ributiones lucrati, tamen coadiutor non inferuiat. Ratio est, quia infirmo, legitimeque impedito assistenti debentur beneficii fructus independentem à coadiutoris assistentia, vt constat in eo, qui coadiutorem non habet, cap. 1. vnic. de cleric. non resident. in 6. Ergo ob deterioris conditionis esset coadiutorem habens quam illo carens, & privilegium sibi concessum, in sui dampnum cederet. contra c. ad Apostolicam, de Regular. c. quod ob gratiam, 61. de Reg. in. in. 6. Et ita docet Gonzalez de reg. mens. gloss. 5. p. mag. 9. n. 120. Nauar. cens. de cleric. agrot. n. 6.

10. Quarto dubitatur, an coadiutori assignanda sit sedes proprietarij, vel potius vitima post omnes proprietarios, ita vt dignitatis sit coadiutor post dignitates sedere debeat si coadiutor canonici post canonicos si portionarij post portionarios. Quam difficultatem optime veniat Gonzalez gloss. 5. par. 9. à numero 99. arguit que pro parte affirmata debet eadem redem. Primo, quia subrogatus lapit naturam eius in cuius locum subrogatur, leg. si cum, s. qui iniuriarum ff. si quis cautionib. leg. filia. i. n. §. Titia. ff. de condit. Et demonstrat. leg. in duobus §. 1. ff. de iur. iur. rando §. fuerit. in fin. de actionib. sed coadiutor subrogatur in locum proprietarij. Ergo frui debet prærogatiuis ipsi concessis. Secundo, in gratia coadiutoria habetur, vt coadiutor gaudet omnibus præminentias, & honoribus tam extra chorum, quam intra, quos proprietarius ratione canonicatus, & præbendæ ha-

bet, sed ratione canonicatus obinetur locum honorificum in choro Ergo illum obinere poterit coadiutor. Tertio, adducit decisionem Rotæ, decis. 1. n. 17. de renunciat. in nonis, ubi habetur quod religiosus beneficium refectuario sibi regressu in choro, & capitulo mortuo resignatario succedere in loco in quo antea erat. Ergo etiam coadiutor debet succedere. Quarto probat, quia sic Nanaur, consulti, ut habetur cap. 1. de clerico egrotante. numero 4.

11. Sed his non obstantibus optime resoluit Gonzalez, coadiutori non debetur sedem coadiuti, sed vltimam post omnes proprietarios: consentit Garc. 4. part. de benefice. cap. 5. a. numero 66. & adducit pro se decisionem Rotæ in vna Salmantina coadiutorie, 25. Iunii 1593. coram D. Penna, tradit latin. tom. 2. novissim. decisio 257. numero 3. Et decis. 456. Ratio à priori est, quia sedes honorabilior non debetur præbendato ratione præbendæ, sed ratione illius antiquæ possessionis, vt de se constat. Ergo cum coadiutor solum in præbenda subrogetur, & non in illius antiquitate; efficitur sane locum possessionis illi debent non esse, esse tamen illi debitum locum præbendæ, & arque adeo sedere debet, ubi sedent præbendati proprietarii, non autem illos præcedere. Secundo, argum. non erat, vt fictus canonicus veros præcederet & aliena dignitate fugies eos, qui propriam habent. Tertio, quia ita in omnibus Hispaniæ Ecclesiis est præbendum. Neque obstant contra. Ad 1. & 2. dico coadiutores subrogari loco coadiuti in præbenda, non in illius antiquitate, & similiter sui omnibus prerogatiuis debetur præbenda, non illis quæ debentur illius antiquitati. Ad 3. admitto resignationem tunc obinere locum priorem, quia cum illa conditione facta fuit resignatio, secus in presenti, ubi coadiutorie non datur sub hac conditione. Ad 4. respondeo, consilium Nanaur amittendum non esse.

12. Sed maius dubium est, an esto coadiutori non debeat sedes proprietarij habere tamen ius ascendendi ad superiorem sedem, ut vt præcedere possit canonicos proprietarios nouiter ingressos. Affirmat Rota in causa Salamant. & Tirafon. pro vt refert Garc. d. 4. part. de benefice. cap. 5. specialiter numero 552. dicitque illam sed. m. quam obinet coadiutor tempore obitus coadiuti, illi esse assignandam. Mouetur, quia coadiutori conceduntur omnes prerogatiuæ, & præuentiones, & honores qui conceduntur principali ratione præbendæ, sed principali ratione præbendæ conceditur, vt vltimo loco sedens paulatim ascendat. Ergo idem ius concedendum est coadiutori. Nihilominus contrarium dicendum est cum Gonzalez, Garc. locis allegatis. & nouissime traditur à Rota decisio. 4. 6. n. 24. Farinac. in nouissim. Quia nunquam est admittendum fictum vero præferri, & alieno iure fulgentem, ei qui proprio gaudet, & praxis ita doctorum semper coadiutor canonici vltimo loco sedet post omnes canonicos proprietarios, neque durante coadiutoria locum superiorem obinet quia hæc potestas ascendendi ad superiorem locum non ratione præbendæ in potentia conceditur, sed illius possessione, quam cum coadiutor non habeat, nequit locum superiorem obinere, eaque de causa mortuo coadiuto, illi vltima sedes assignatur, quia est vltimus, cui possessio præbendæ est concessa.

13. Quinto dubitat, an coadiutor in ingressu debeat soluere, quod soluent alij canonici proprietarij, videbatur id esse affirmandum, quia habens commodum, & honorem canonicorum, illorum onera sentire debet. At contrarium est dicendum ex supradicta ratione. Quia coadiutor non sentit temporale commodum. Ergo neque sentire debet onus illi annexum. Item coadiutor mortuo coadiutor soluit pensum ab alijs canonicis solutum. Ergo non tenetur illud soluere, dum est coadiutor, & tenet Garc. d. c. 5. n. 78.

14. Sexto dubitat possitne coadiutor dies quietis assumere, sicut & principalis? Affirmatiue respondet Garc. num. 79. cum Gonzalez gloss. 5. §. 9. num. 13. Nanaur. dicto cons. 1. de clerico egrot. numero 6. vers. octauo. Gratian. discept. forens. cap. 166. num. 12. & restantur decisum esse à Rota in causa coadiutorie Salmantinae: consentit Barbosa 3. par. de potest. Episc. alleg. 53. num. 12. Ratio est, quia hoc priuilegium præbendatis conceditur ob seruitium continuu totius anni, quod concilium illa recreatione iudicatur temperandum: sed coadiutor toto anno assistens præstat tale seruitium. Ergo gaudere debet tali priuilegio. Aduertunt tamen Garc. Gonzal. reliquique doctores, hoc intelligendum esse, dummodo proprietarius non assumat alios dies diuersis recreationis, sed inter coadiutorem, & proprietarium iidem consumantur: quia caplibet beneficij seruitio assignati sunt dies recreationis, quod non licet extendere. Alias Ecclesia defraudaretur, si proprietarius tres menses recreationis assumeret, & coadiutor alios tres distinctos assumeret enim coadiutor, vel proprietarius non solum tres, sed sex menses recreationis, quod non est dicendum.

15. Septimo dubitatur reputandus sit tanquam præsens coadiutor infirmus vel cæcatus, aliove iusto impedimento detenus, ni assistat? Affirmatiue respondet Garc. numero 80. Gonzalez numero 15. Gratian. dicto numero 12. ex supradicti. Rota decisio. Quia coadiutus obligationem assistendi, & beneficii inferendi, quam habebat, transfuit in hanc coadiuto-

tem perpetuum, sed ab hac obligatione excusatur coadiutor ob infirmitatem, iustum vel legitimum impedimentum, sicut excusatur ipse coadiutus coadiutore carens. Hoc autem (dicit Garc. intelligendum esse, casu quo coadiutor tempore supruentis infirmitatis esset actu seruicus. Nam si ante infirmitatem ex voluntate coadiuti non seruit ob superuentem infirmitatem excusari non posset à seruitio, quia daretur locus fraudi in detrimentum seruitij Ecclesiastici. At hæc limitatio mihi non probatur. Existimo namque infirmitatem esse sufficientem causam excusationis, siue ante reledit, siue non, vt latius probaui, cum de hotis canonicis locutus fui, qui cum ipsa reddat coadiutorem impotentem residere, sufficit ad excludendum, independentem à præcedenti residentia.

16. Octauo dubitatur, an excommunicato coadiuto possit coadiutor inferuire, & fructus præbendæ lucrari? Ratio dubitandi est, quia excommunicatus incapax est acquirendi beneficiorum fructus, ex cap. pastoralis, §. verum de appellatione. Quod non solum intelligendum est de acquisitione per propriam personam, sed de acquisitione per personam, quæ illum representat: iuxta reg. 67. Quod alicui suo non licet nomine, neque alieno licebit, & reg. 72. Qui facit per alium est perinde ac si faceret per se ipsum. Quapropter in casibus, in quibus excommunicatus excluditur, neque per suum procuratorem admitti potest. Sed à residentia in diuinis officiis, & acquisitione fructuum excluditur excommunicatus. Ergo etiam illius coadiutor excludi debet, quia illius personam representat. Caretur dicendum est, coadiutorem excludendum non esse ab assistentia in diuinis officiis, aliisque muneribus præbendæ ob excommunicationem coadiuti, sic Garc. 4. part. de benefice. cap. 5. num. 84. cum Leo in thesauro, cap. 19. num. 66. & referunt decisum à Rota in supradicta coadiutoria Salmantina. Ratio est, quia coadiutor ea munera non præstat ex potestate accepta à coadiuto, sed ex potestate à Romano Pontifice, qui illum constituit coadiutorem cum plena, liberaque beneficij administratione: Ergo coadiuti excommunicatio eius potestatem impedit non potest. Secus vero esset, si nomine coadiuti, & ex potestate ab illo accepta beneficio inferuiret, quia tunc nihil amplius posset, quam posset ipse coadiutus. Ex quo fit coadiutorem proprietarij excommunicati æque posse sibi lucrari stipendium debitum ob assistentiam, si aliquod ei est assignatum, ac si coadiutus excommunicatus non esset, quia non seruit nomine coadiuti, sed nomine Ecclesiæ ex potestate à Pontifice concessa: sic doctores supra relati. Non tamen potest suo proprietario excommunicato fructus præbendæ lucrari, non ob defectum aliquem, quem ipse habet, sed ob incapacitatem, & inhabilitatem, quam habet proprietarius. Tenent supradicti doctores.

17. Nono dubitatur, habeat ne coadiutor vocem actiuam, & passiuam in electionibus canonicatum, & in officiis sede vacante? Affirmatiue respondet Garc. dicto cap. 5. numero 87. cum Leo in thesauro, cap. 19. num. 69. & 70. & Rota, in dict. decis. Salmantina relata à Garcia num. 150. Ratio est manifesta; quia huic coadiutori conceditur plena, & libera potestas præbendam administrandi, perinde ac si proprietarius præsens esset. Item conceduntur omnes prerogatiuæ, præuentiones, & honores, qui ratione præbendæ coadiuto competunt. Item conceditur, vt possit vocem in capitulo habere. Sed ex qualibet harum concessione eligere, & eligi potest. Ergo. Addit & bene Garcia, num. 88. hoc verum esse, tamen in coadiutoria dictum esset, vt possit coadiutor habere vocem actiuam in capitulo: nam ex illa concessione non inferatur, quod non possit vocem passiuam habere; illa enim verba ad maiorem declarationem debent teneri prolata, non ad potestatis diminutionem. Nunquam tamen poterit exercere officia, & munia, ad quæ coadiutus electus est, quia illa officia non competunt coadiuto ratione præbendæ, sed ratione personæ: ac proinde non potest coadiutor in illis succedere, Garc. supra.

18. Decimo dubitat Garc. dicto cap. 5. numero 89. an canonicus habens coadiutorem possit se iuuare beneficio iubilationis in ea Ecclesia competenti, & lucrari fructus, tamen coadiutor non resideat? Cui dubitationi respondet optime cum Rota in vna Tirafon. coadiutorie, quam refert d. cap. 5. num. 152. circa finem. iuuari quidem beneficio iubilationis, & lucrari fructus, & distributiones, si proprio seruitio iubilationem obtinuit, quia ex assumpta coadiutoria illo priuari non debet. Ex seruitio autem coadiutonis obinere coadiutus iubilationem non potest, quia hoc priuilegium conceditur in remunerationem personalis laboris, & cessat si coadiutor inferuiat.

19. Vndecimo dubitat Garcia dicto cap. 5. n. 90. quæ ratione intelligenda sit gratia coadiutori concessa, vt gaudeat regula de annali, vel trienniali possessione?

Cui dubitationi bene respondet Garcia & Gonzalez gloss. 5. numero 118. cum Rota in vna Placentina decanatus 21. Ianuarij. 1597. coram D. Penna, intelligi debere, si post admissionem ad coadiutoriam, & illius possessionem, transferat annus, iuxta reg. de annali, vel trienniali, iuxta reg. de trienniali, tamen si in præbenda non successerit. Quæ gratia ad plures effectus, vt bene dicit Gonzalez, prodesse potest.

20. Duodecimo dubitat, an in Ecclesia, ubi proceditur cum adiuu

adiunctis, si coadiutor delinquat, puniendus sit cum illis, sicuti est coadiutor.

Negat Garc. *dist. 4. part. de benef. cap. 5. numero 96.* consentit Barbola *de potest. Episcop. 3. part. alleg. 73. n. 11.* & statuit sic fuisse decimum à sacra concilii congregatione eo quod coadiutor non sit canonicus, & consequenter nec capitularis. Neque ex clausula ordinaria coadiutoriae, qua coadiutori omnes praerogativae, & omnes coadiutori conceduntur, inferitur concessum esse illi hoc privilegium de adiunctis; quia haec clausula intelligitur de praerogativis, & praerogativis quoad servitium Ecclesiae, non quoad proprium delictorum punitionem.

Cæterum ego crederem cum adiunctis puniendum esse coadiutorem, sicuti puniretur coadiutus.

Quia eo ipso, quod coadiutori conceditur, ut habeat vocem in capitulo, ita illi in choro, & canonicorum vestem, aliaque canonicorum privilegia, sit de capitulo, per ea quae tradit Felin. *in c. cum accessissent. n. 34. de constitutionib.* sed omnibus de capitulo hoc privilegium est concessum, ut constat ex Trident. *sess. 6. c. 4. de reform. & sess. 25. capit. 6. de reform.* Ergo quantum coadiutor non sit canonicus, quia tamen est de capitulo, habet supradictum privilegium. Item in gratia coadiutoriae expressè conceduntur coadiutori omnes gratiae, praerogativae, praerogativae, & honores, quos coadiutus haberet ratione praebendae abique, vlla Ecclesiasticae servitij limitatione. Sed ratione praebendae habet coadiutus privilegium, ut ab Episcopo cum adiunctis iudicetur. Ergo idem habere debet coadiutor.

21 Decimo tertio dubitat, an coadiutor in minoribus ordinibus constitutus gaudeat fori privilegio: affirmatiuè respondet Garcia *n. 98.* & bene, dummodo Ecclesiae serviat, si quidem ei servit ex designatione Pontificis, quae nobilior est Episcopi designatione.

22 Decimo quarto dubitat Garcia *num. 99.* an teneatur coadiutor habitum clericalem, & tonsuram deferre: Respondet affirmatiuè, & bene, quia est beneficium non habeat, habet tamen ius considerabile ad illud, & ex alia parte Ecclesiae servitio est deputatus. Sixtus autem V, in *sua constitut. 38. de habitu, & tonsura clericorum*, praecipit non solum beneficia habentibus, sed habentibus ius ad illa habitum clericalem, & tonsuram deferre sub poena privationis omnium beneficiorum.

23 Decimo quinto dubitat, an coadiutor debeat exire de capitulo, quoties tractatur negotium pertinens ad coadiutum, vel contra: coadiutus si coadiutor negotium tractetur: Negat Garcia *dicto cap. 5. num. 105.* Movetur, quia coadiutor non inseruit nomine coadiuti, sed proprio. Ergo interesse, & commodum coadiuti nocere illi non potest. Ex quo inferit. Garc. posse coadiutorem suffragium dare in praebenda, quam praetenderet coadiutus, vel contra coadiutus in praebenda, quam praetenderet coadiutor, si negotium tractandum pertineret ad coadiutoriam: censet Garc. excludendum esse coadiutum, & coadiutorem, cum utriusque propria res sit.

Cæterum ego crederem, quemlibet excludendum esse, quoties negotium tractatur alterutius utilitatem principaliter respiciens, quia ob mutuam vnius ab alio dependentiam, & respectum, suspicio esse potest iniusti processus; merito ergo recusari potest. Item non solum quis exulari potest, cum suffragium ferre debet in utilitatem, & commodum proprium, sed etiam cum suffragium ferre debet in utilitatem, & commodum suorum. Sed commodum coadiuti respectu coadiutoris, & coadiutoris respectu coadiuti, reputandum est vel commodum proprium, vel suorum, quia vnius ad alium pertinet. Ergo.

24 Decimo sexto dubitat, an coadiutus, & coadiutor possint simul Ecclesiae servire, & in ea residere: Respondet Garc. *dicto c. 5. n. 107.* & bene, nequaquam posse simul inseruire, tanquam praebendatos, quia in utroque solum est vna praebenda; in coadiuto, tanquam in subiecto proprio; in coadiutore, tanquam in representante illum: sed vni praebendae non possunt simul duo servire in eodem officio. Ergo. Dixi in eodem officio. Nam si vnius choro assistat, alius interim est in capitulo, vel in Ecclesiae negotiis, & temporalium regimine, sicuti optimè potest, quia tunc neque dici duos vni praebendae formaliter simul inseruire. Possent autem in Ecclesia, & in choro alium ut canonicum, alium ut personam privatum assistere, nemini esse potest dubium, quia neque coadiutus ob coadiutoriam, neque coadiutor ob praerogativam coadiuti privari debet potestate inseruendi, cum solus vnius canonicus assistat.

25 Decimo septimo dubitat, an in Ecclesiis, in quibus dignitates non habent vocem in capitulo, neque in choro praesident, nisi simul canonicatum obtineant; & tunc iuxta antiquitatem dignitatis sedem in choro, & vocem in capitulo habent, si coadiutor alicuius dignitatis canonicus sit, vocem habere possit in capitulo, & sedem in choro, iuxta antiquitatem dignitatis, ita ut si dignitati competeat praesidere idem debeatur competere canonico dignitati coadiutori. Concedit Garcia *4. part. de benef. cap. 5. numero 111.* Quia coadiutor dignitatis, debet habere dignitatis praerogativas, & cum ex alia parte sit canonicus, debet habere praerogativas dignitatis, & canonicis simul

competentes, atque adeo habebit sedem & dabit vocem in capitulo, & praesidebit in choro iuxta antiquitatem dignitatis, in qua servit. Neque refert (inquit Garcia) quod coadiutus non habet istam praerogativam, quia id est, quia caret canonicatu, quem tamen habet coadiutor, qui nomine proprio praebendam ministrat. Et confirmat potest, si quis coadiutor esset alicuius, qui simul esset dignitas, & canonicus, vocem haberet in capitulo, & sedem in choro iuxta antiquitatem dignitatis, cuius est coadiutor. Ergo eandem habere debet, cum solum est dignitatis coadiutor; si quidem est in proprietate canonicatus; quia titulus proprius praerogativae est alieno titulo.

Cæterum mihi probabilis apparet talem coadiutorem, esse ratione canonicatus habere sedem in choro, & vocem in capitulo: ob coadiutoriam non habere sedem praerogativam, neque praesidere posse, sicuti praesideret coadiutus, si simul esset canonicus. Moveor; quia esto coadiutor nomine Ecclesiae inseruiat, & ex potestate à Romano Pontifice accepta, & non ex potestate accepta à coadiuto, neque nomine ipsius; at loco illius servit, & vices illius gerit, sed coadiutus ratione dignitatis praeside praesidere non potest in choro, neque vocem habere in capitulo. Ergo coadiutor locum illius tenens, & personam illius representans, nec vocem habere in capitulo, neque praesidere poterit. Et confirmo. Coadiutori competeat privilegia, exemptiones, praerogativae, & praerogativae, quae competeant coadiuto ratione dignitatis, & praebendae, sed non alia. At coadiutor ratione dignitatis non competeat vocem habere in capitulo, neque sedem in choro. Ergo coadiutori quatenus talis est, non poterit id competere. Neque obstat, si dicatur, coadiutorem habere canonicatum, quem tamen coadiutus non habet: & ratione canonicatus habilem esse praesidere in choro, & vocem habere in capitulo ob coadiutoriam dignitatis; sicuti si coadiutor esset alicuius canonici in sacris non constituti, ipse tamen in sacris esset, vocem haberet in capitulo; tamen coadiutus non haberet. Non inquam obstat, quia praesidere in choro, & eminentiorem in capitulo locum habere, non competeat dignitati utrumque, sed dignitati, cui canonicatus annexus: sed huic dignitati, cuius est coadiutor, non est canonicatus annexus. Ergo ratione illius non potest coadiutori praesidentia in choro, & eminentes locum in capitulo competeat. Secus vero est de coadiutore in sacris, tamen coadiutus in sacris non sit, quia coadiutus ratione praebendae bene poterit vocem habere in capitulo, & ab illa tamen remouetur, quia ordinatus non est; at coadiutor cum ordinatus sit, nulla est causa illum remouendi. Adde, coadiutori praesidentia sub omnes proprietates in illo ordine, vt ex dictis in *hoc puncto, dist. 4.* constat. Ergo coadiutor dignitatis primum inter dignitates locum in choro obtinentis ob antiquitatem, eundem locum obtinere non potest, ergo neque praesidere. Secus esset, si dignitatis non ob antiquitatem, sed ob talem praebendam primus locus competeat.

26 Decimo octavo dubitat Garcia *dicto cap. 5. numero 114.* an in Ecclesiis, in quibus canonici ad lucrandum vestitium 90 diebus debent inseruire, dignitates 60, si qui canonicus propriarius coadiutor sit alicuius dignitatis lucratur vestitium sui canonicatus 60 diebus inseruendo, vel potius teneatur 90 diebus inseruire?

In qua re certum est coadiutorem canonici, & dignitatis 60 diebus lucrari, sicuti lucratur coadiutus, quia illum representat: sic Garcia *supra*. Secundo est certum canonici coadiutorem habentem dignitatem in proprietate non lucrari vestitium canonici, nisi residendo 90 diebus; quia non sibi, sed canonico coadiuto lucratur. At coadiutus non potest minor tempore, quam 90 diebus lucrari vestitium. Ergo neque coadiutor ipsi lucrari poterit; quia ex persona coadiuti non potest suam conditionem meliorem facere: sic Garcia *supra*. Tertio est certum, canonicum coadiutorem dignitatis sedentem in sede dignitatis lucrari fructus; non solum dignitatis, sed etiam canonicatus; quia sedens in altiori loco dici potest inferiori assistere. Secus vero si in loco canonicatus sederet, quia tunc dici non potest, vt dignitatis inseruire, *lis post. f. 11.*

27 Dubitationi propositae respondet Garcia, hunc canonicum dignitatis coadiutorem 60 diebus lucrari sibi vestitium. Mouetur, quia huic coadiutori habenti canonicatum ob coadiutoriam dignitatis conceduntur omnes praerogativae, & praerogativae dignitatis; quarum vna est, vt canonicatum cum illa habens 60 diebus vestitium lucratur. Ergo. Nihilominus probabilis censet, obligatum esse hunc coadiutorem 90 diebus inseruire, vt vestitium sui canonicatus lucratur. Quia privilegium 60 dierum concessum est canonicis, dignitatibus: ac coadiutor dignitatis dignitatem non habet, sed illam habiturus est, ergo ipse gaudere non potest tali privilegio. Neque obstat coadiutorem habere praerogativas, & praerogativas coadiuto competentes ratione dignitatis, vt dicamus posse lucrari vestitium proprii canonicatus; quia talis dignitas non habet praerogativam pro canonicatu alieno, sed pro canonicatu, cui ipsa annexa est; ac proinde ex vi dignitatis solum canonicus illam possidens potest habere praerogativam.

rogata gaudere, coadiutor vero illius dignitatis illam habere non potest. Et ratio est; quia in acquisitione vultu proprio canonicatus sibi inferuit coadiutor. Ad dignitatem inferuit coadiutor inferuit. Ergo ex seruitio dignitatis limitari proprium non potest.

28. Decimo nono dubitat Garcia dicto cap. quinto, num. 118. An canonicus habens coadiutorem cum futura successione possit optare novam, & pinguiorem praebendam, ac si coadiutore ceteris? Et respondet primo, si coadiutori concessum est, vt coadiutor succedat in optatione praebendae, poterit coadiutor optare. Quia tam coadiutor, quam coadiutus incrementum habent ex tali optatione. Consentit Gonzalez glossa 34. num. 97. An autem coadiutor possit pro coadiuto optare? Respondet Garcia, tunc esse optare non posse, nisi in coadiutoris expressum esset, quia haec optio est praecipue in gratiam coadiuti, ergo ab eius voluntate pendere debet. Ergo nisi ipse expressit consentiat, vel ratum habeat coadiutoris consensum, obligari non potest ad optandum. Verum si coadiutor in praebenda optata a coadiuto non subrogatur, sicuti erat ante optationem; interpede esse affirmandum cum Gonzalez dicta glossa. 5. num. 97. non possit coadiutor optare, si ad optionem necessarium est vt praebendam habitam dimittat; quia ex tali optatione inferitur coadiutori priuari iure concessio succedendi, si quidem non succedit in praebenda, quam de nouo coadiutus acquirit (vt suppono) neque enim succedit in praebenda, quam coadiutor dimittit; in hac enim moderiori proprietate succedere debet. Ergo ne dicamus coadiutorem cum futura successione sublara esse potestas optandi, cum iam illa praebenda coadiutori adiudicata sit a tempore vacationis.

29. Vigesimo dubitat Garcia num. 121. an in Ecclesiis, in quibus est ius optandi, habeat locum in praebendis habentibus coadiutorem, si vacent per obitum coadiuti in mense ordinarij. Negatiue respondet, & bene, cum Rotae decisione; quia per assignationem coadiutoris cum futura successione sublara est potestas optandi, cum iam illa praebenda coadiutori adiudicata sit a tempore vacationis.

30. Vigesimo primo dubitatur, an coadiutoria inducat incompatibilitatem cum quolibet alio beneficio suo habito a coadiutore, siue habendo? Respondet, si beneficium obligat ad residendum incompatibile cum coadiutoria, certum est indacere incompatibilitatem quoad retentionem; quia nequeunt illa beneficia simul retineri, quorum obligationibus simul satisfieri non potest. Quod si obtemperat coadiutoria beneficium aliquod obtineat incompatible cum coadiutoria seruitio, vacat coadiutoria, neque ex vi illius potest in praebenda succedere; colligitur aperte ex elementis, Gratia, de rescriptis. ibi. Consensus renunciationem gratiae, vel beneficii, vel dignitatis, si ante adaptionem eiusdem alius beneficium pacifice obtineat, quod simul de iure cum dignitate, vel beneficio virtute dictae gratiae tibi debito retinere non potest, licet illud resignaueris, aut sis resignare paratus; consentit Garcia 4. part. de benef. cap. 5. num. 123. & 124.

31. Vigesimo secundo dubitatur, an possit coadiutor cedere coadiutoria coadiuto renuente. Certum est, ius succedendi concessum in coadiutoria coadiutorem renuente possit; quia in hac renunciatione nullum coadiuto prauidium accersit, neque Ecclesiae, sed potius fauor, cum in nemini praebenda adiudicata sit, sed libera maneat. Quapropter communitur doctores ceteri, hanc renunciationem etiam absque interuentu superioris fieri posse; quia ipse superior tempore in illa censetur consentire: sic Glossa, & doctores in cap. si de electio. in 6. cap. ad audientiam. 2. de rescriptis, cap. sane de renuncia. & tradit Elamin. Patissus lib. 7. quest. 11. a num. 74. & lib. 2. quest. 23. num. 18. Coadiutoriam vero, quatenus est obligatio seruandi pro coadiuto, renuente non potest coadiutor, renuente coadiuto absque autoritate superioris; quia autoritate superioris constituta est in fauorem coadiuti, & in bonum Ecclesiae; neque ergo coadiutor pro sua voluntate hanc a se obligationem excutere. Solum est dubium, cuius superioris consensus requiratur. Garcia cap. 5. num. 126. respondet requiri consensum Pontificis; at si coadiutus renunciationi consentiat, sufficere ostendit beneficiarium. Placet.

32. Vigesimo tertio dubitatur, neceat consilio coadiutonis coadiuto, vel e contra? Respondet non nocere; quia non solum coadiutus, sed etiam coadiutor agit nomine proprio, & ex potestate a Pontifice accepta: non igitur alteri a se prauidere potest sua confessione; & ita cum Rotae, Mandos, & aliis tradit Gonzalez glossa. 5. §. 9. num. 129. Garcia de benef. 4. part. cap. 5. n. 127.

33. Vigesimo quarto dubitatur, an sententiae latae contra coadiutum noceant coadiutori, vel e contra. Item an noceat aliis coadiutis, vel coadiutoribus? Et quidem certum est sententiam datam contra coadiutum non nocere coadiutori, si coadiutus citatus non sit (saltem in genere, vel e contra: quia est res inter alios acta, & tradit Garcia de benef. cap. 5. num. 128. cum Rotae decis. 239. & 241. par. 3. lib. 3. diuersi. Minus autem nocere potest sententia data aduersus vnum coadiutum illius successoris, ob rationem dictam: quia est res inter alios acta, & quae ad ipsum

non pertinet: sic Garcia supra cum Gonzal. glossa. 5. §. 9. num. 92. Excepi, nisi sententia data sit super iuribus, & praeminentiis coadiutoriae, quia tunc sententia data contra vnum coadiutorem sequentibus, imo aliis similibus prauidere potest, ex leg. ingenium. ff. de statu hominum, leg. 20. tit. 22. part. 3. & tradit Tiraquel. in tral. res inter alios acta. l. 27. Couarrun. pract. questio. cap. 15. n. 5. Garcia 4. part. de benef. cap. 5. n. 130. Gonzalez glossa. 9. §. 3. n. 85.

34. Vigesimo quinto dubitatur, an coadiutor succedat in praebenda, si tempore quo expeditur gratia coadiutoriae, mortuus coadiutus.

Affirmare videtur Gonzalez dicta glossa. 5. §. 9. num. 53. Et mouetur; quia in coadiutoria cum futura successione duplex est gratia concessa, altera coadiuandi proprietarium, & in fauorem illius facta; altera in fauorem coadiutoris; conceditur enim coadiutori vt possit pro coadiuto inferuire. Item successio in praebenda, quoties per cessum, vel decessum coadiuti vacauerit, sed haec secunda gratia a prima non pendet. Ergo datur locus successioni quamuis coadiutoriae locus non sit. Et confirmatur ex formula coadiutoriae; si quidem in ea dicitur concedi successorem, etiam si beneficium actualiter vacet de tempore datae ex tunc & contra, &c.

Ceterum omnino tenendum est, si tempore datae mortuus fuerit coadiutus coadiutorem succedere non posse: sic Garcia 4. part. de benef. c. 5. num. 132. Ratio est clara; quia esto in coadiutoria duplex sit gratia concessa. At vna est ab alia dependens: datur enim coadiutori futura successio in remuneracionem obligationis, quam subit pro coadiuto inferuendi, sed mortuo coadiuto tempore datae nullam subit obligationem. Ergo neque successorem obtinere potest. Et confirmo; coadiutori ius ad beneficium vacaturum conceditur. Tum quia conceditur successio in beneficio a coadiuto possessio. Tum quia conceditur coadiutori, quatenus talis est. At si beneficium tempore datae vacat, concedi non potest ius ad beneficium vacaturum, neque coadiutori, quatenus talis est. Ergo Neque obstat dicere Pontificem concedere coadiutori successorem in beneficio, etiam si beneficium actualiter vacet; quia non intelligitur de vacatione de facto, sed de iure, hoc est etiam si de iure beneficium tunc vacare debeat, successorem coadiutori concedi. Vnum tamen est omnino certum, si tempore expeditur gratia viuat coadiutus, moriatur tamen paulo post, quamuis coadiutor notitiam illius non habuerit; neque coadiutoriam exercere inceperit, datur locus successioni. Quia gratia successiois effectum sortita est a tempore datae: sic Garcia supra.

35. Vigesimo sexto dubitatur, an possit coadiutor in electionibus, prouisionibus, aliisque actibus committere vices suas, sicut potest coadiutus; Cetera est resolutio, posse. Tum quia coadiutor, etsi locum coadiuti teneat, eiusque personam repraesentat: at illam repraesentat nomine Ecclesiae, & ex autoritate ab illa accepta, non ex autoritate accepta a coadiuto. Tum quia coadiutor, non est coadiuti procurator, sed Ecclesiae, vt ob hanc causam non possit alteri committere vices suas. Tum denique, quia esto esset coadiuti procurator, est procurator generalis ad beneficii administrationem, non specialis ad aliquod particulare negotium. Potest ergo vices suas committere iuxta textum in cap. 1. §. fin. de procurator. in 6. & tradit Garcia dicta 4. p. de benef. cap. 5. n. 135.

36. Vigesimo septimo dubitatur, an habens dignitatem, ratione cuius dare vocem in capitulo potest, si coadiutor fiat alicuius canonici duplicem vocem habeat, vel e contra sit quidem si habens dignitatem, & canonicatum simul, duplicem vocem habeat, vt de iure habere debet, quoties dignitati competi vocem habere in capitulo, vt aliis relatis tradit Garcia 1. p. de benef. cap. 5. num. 211. nemine esse potest dubium, hunc coadiutorem duplicem vocem habere debere. Quare questio solum procedit, cum ex consuetudine, aut privilegio habetur, habentem dignitatem, & canonicatum in proprietate, vnicam vocem dare posse in capitulo, esto si dignitas, & canonicatus in diuersis essent, duplicem vocem concederent, an inquam dignitatem habens in proprietate, & canonicatum in coadiutoria duplicem vocem obtineat? Negat Garcia dicto cap. 5. num. 136. Mouetur, quia coadiutor non debet esse melioris conditionis, quam proprietarius; at proprietarius dignitatis, & canonicatus vnicam habet vocem; ergo coadiutor duplicem habere non potest. Item coadiutor seruit beneficio nomine proprio, seu Ecclesiae, non nomine coadiuti. Ergo vocem tribuit non solum ratione dignitatis, sed etiam coadiutoriae: vtrique enim titulo vox vna correspondet, sicuti corresponderet, si in proprietate canonicatum haberet. Ex quo inferitur ob dationem coadiutoriae non confundi vocem canonicatus, cum coadiutor, tum vt canonicus, tum vt dignitas vocem tribuat, vnicam tamen vtrique titulo correspondentem.

37. Nihilominus mihi versus apparet dignitatem coadiutorem canonicatus, aut e contra duplicem debere habere vocem in capitulo, nisi in contrarium praescripta sit consuetudo. Mouetur; quia esto proprietarius dignitatis, & canonicatus duplicem non habeat vocem; hoc ex iure non competit, sed ex consuetudine: ex iure enim duplicem habere debet, postea quod dignitari

dignitati vocem dare in capitulo competat. Ergo si respectu coadiutoris hæc consuetudo præscripta non sit, ad coadiutorem canonicatus, & in proprietate dignitatis extendi non debet consuetudo, cum sic iuri contraria. Item coadiutor est nomine proprio beneficio inferiatur, at non ferat sibi, sed coadiuto, proprietarius autem sibi ipsi inferuit. Ergo quamvis proprietarius dignitatis, canonicatus unicam habeat vocem, non inferuit proprietarium dignitatis, & canonicatus coadiutorem vocem habere, quia non satis percipitur quomodo unica voce & sibi, & coadiuto inferiatur. Deinde si coadiutor esset tum dignitatis, tum canonicatus in diversis personis existentium, duplicem habere posset vocem, quia aliis non satis representaretur diuersitas coadiutorias, & Ecclesia conueniri posset ratione coadiutoria sibi admitti vocem, quam in coadiuto habet. Sed idem prorsus est cum dignitatem in proprietate habes, & canonicatum in coadiutoria. Ergo. Denique si coadiutus per se vellet vocem dare in capitulo, posset non obstante quod coadiutor suam det ratione dignitatis, quam habet in proprietate. Ergo posset alteri vices suas committere. Non enim ex assignatione coadiutoris impeditur, sed hæc vices habet coadiutor sibi commissas non à coadiuto, sed à Pontifice. vtriusque superiore. Ergo non obstante quod vocem tribuat in capitulo ob suam dignitatem quam in proprietate habet, potest etiam dare ob facultatem à Pontifice in coadiutoria concessam.

38 Vigesimo octavo dubitatur; an habens coadiutorem in dignitate, & canonicatu possit ipse inferuire dignitati; & facere quod coadiutor canonicatus inferuit, & contra, ita vt vterque det vocem in capitulo? Affirmatiue respondet Garcia. d. 4. part. cap. 5. num. 137. & bene, quia hoc cedit in utilitatem Ecclesie.

39 Vigesimo nono dubitatur; an coadiutor dignitatis, seu canonicus possit esse iudex apostolicus, seu delegatus Papæ, iuxta cap. statutum, de rescriptis. in 6. & iudex synodalis, iuxta decretum Trident. sess. 25. cap. 12. de reformatione.

Negat Garcia. 4. p. de beneficiis. cap. 5. num. 138. Quia hæc munera committi non possunt, nisi dignitates, & canonicatus obtinentibus, at coadiutor dignitatis, & canonicatus, neque est dignitas neque canonicus. Ergo non potest esse iudex delegatus, neque synodalis. Ceterum crederem hos coadiutores posse esse iudices delegatos, & synodales. Nam esto, non sint proprie canonici, & dignitates: habent tamen omnes præminentias, prærogatiuas, & honores, qui dignitatibus, & canonicatibus conceduntur. Item fictione iuris canonici sunt, & dignitates, & ita tradit Acolta de Andrada in explicat. bullæ eructata quæst. 75. & multis exornat González gloss. 5. § 9. à num. 2.

40 Trigésimo dubitatur; an coadiutor studens, vel legens in vniuersitate, vel in seruitio Episcopi occupatus, vel officium inquisitoris exerceat, habeatur pro presente, lucretur fructus, & distributiones coadiuto, ac si personaliter resideret. Ratio dubij est; quia coadiutus ex qualibet huiusmodi causa à residentia excusatur, & fructus suæ præbendæ lucretur in absentia. Ergo idem est concedendum coadiutori. Tum quia priuilegia, prærogatiuæ: & exemptiones coadiutoris competentia ratione præbendæ, competunt coadiutori. Tum quia coadiutor ex causa infirmitatis, aliove legitimo impedimento detentus excusatur à residentia, & lucretur præbendam coadiuto. Ergo idem esse potest ex causa studij, & seruitij Episcopi, & sanctæ inquisitionis. Tum quia coadiutori conceditur tempus recreationis, quod coadiuto conceditur. Ergo à fortiori concedi debet priuilegium studendi, & inquisitioni seruiendi. Nihilominus probabilius conleco, coadiutorem his priuilegiis gaudere non posse, sic tenet Garcia quarta parte de beneficiis. capite quinto, num. 139. Moneo: quia hæc priuilegia conceduntur iis, qui ratione beneficii obligati sunt residere: iis enim conceditur, vt possint studentes, & legentes in vniuersitate, Episcopo, & inquisitioni seruientes fructus suorum beneficiorum lucrari. At coadiutores non obligantur residere ex beneficio, sed ex officio, & munere coadiutoria acceptæ, & quasi ex contractu. Ergo supradicta priuilegia illis competere non possunt. Et hinc constat differentia inter coadiutorem, & coadiutum: coadiutus namque illa priuilegia habere potest; quia habet beneficium, & percipit fructus, & ratione beneficii obligatur residere, à qua residentia ob illas causas ex priuilegio excusatur. At coadiutor nec habet beneficium, nec sibi, sed alteri, scilicet coadiuto fructus lucretur, nec ex beneficio, sed ex officio, & munere ad residentiam obligatur; non igitur excusari potest ex supradictis priuilegiis. Bene tamen excusari potest ex infirmitate, & alio simili impedimento; quia non censetur ex officio, & munere obligari ad residentiam impossibilem. Et ex eadem ratione excusatur mensibus recreationis; quia obligatio coadiutoris debet esse naturæ humanæ attemperata; ac proinde debet illi concedi recreatio, & leuamen, quod aliis beneficiatis conceditur. Et ex his soluitur ratio dubitandi. Ad illud vero quod dicitur, coadiutum concedi priuilegia, & exemptiones coadiutoris competentes ratione præbendæ, admitti potest: sed inde non inferuit coadiutori hæc priuilegia concedenda esse, quia hæc priuilegia non competunt coadiuto ex præbenda, sed ex fauore

utilitatis communis, quæ ex conuerfa plurium ad studendum, & legendum in vniuersitate, & ex seruitio Episcopi, & sanctæ inquisitionis resultat.

41 Trigésimo primo dubitatur, an in Ecclesiis, in quibus canonici, seu beneficiati seruientes in Ecclesia cathedrali lucretur distributiones, & fructus aliorum beneficiorum, quæ obinent in eadem ciuitate, vel diocesi, coadiutores hoc priuilegio potiantur.

Negat Garcia dicta quarta parte de beneficiis. cap. 5. num. 140. quia hoc priuilegium conceditur canonicis, & beneficiatis, at coadiutor neque est canonicus, neque beneficiatus, sed est deputatus ad ipsum, vt bene inferit glossa in capite primo de consuetud. in 6. verbo administrationes. per textum ibi, & glossa cap. statutum, de rescriptis. eodem lib. verbo canonicus. Neque obstat coadiutori concessa esse priuilegia, & exemptiones, quæ conceduntur coadiuto ratione præbendæ; quia debet intelligi quoad seruitium, & residentiam, atque in coadiutoria exceptis.

Ceterum ego crederem supradictum coadiutorem coadiutoria interseruentem lucrari fructus aliorum beneficiorum, si quæ habet in illa, vel aliis Ecclesiis residentiam expostulatum. Moneo, quia hæc priuilegia conceduntur canonicis, & beneficiatis in gratiam cathedralis seruitij, quod illo priuilegio præceditur promotio, sed coadiutor atque ac canonicus proprietarius Ecclesie cathedralis interuenit. Ergo dignus est eo priuilegio gaudere. Item coadiutor est canonicus, & beneficiatus proprie non sit, atamen in communi hominum estimatione sic reputatur, & nominatur. Ergo priuilegia canonicis concessa, quæque bonum publicum spectant, ad ipsos extendenda sunt. Deinde si coadiutor canonicatus lucrari non potest seruientis canonicatus fructus beneficii residentiam expostulantis, quod simul habet, teneat illud dimittere, & si post, obtentam coadiutoriam illud obtrinit, vacat, ex element. Garcia. de rescriptis. Quia nemo potest beneficium tenere, cuius muneri satisfacere non potest. Ergo si admittimus coadiutorem alia beneficia residentiam habentia obinere, dicendum est vt posse priuilegio, quo vti possit. si vt proprietarius inferuit. Vnum tamen debet esse certum, coadiutum non posse fructus aliorum beneficiorum quæ habet lucrari ob seruitium coadiutoris. Tum quia non est æquum ex vna adione duo specialia prodire in graue Ecclesie detrimentum, quæ sunt coadiutum, & coadiutorem fructus suorum beneficiorum lucrari ex vno seruitio præstito. Tum quia illud videtur esse priuilegium concessum in fauorem personarum seruientij, sicut & priuilegium iubilationis. Non igitur debet extendi ad coadiutum.

42 Trigésimo secundo dubitatur; debeat coadiutor ordinem habere, quem petit dignitas, præbenda, seu beneficium, quod in coadiutoria suscipit? Distingendum est de coadiutoris perpetuis, & ad tempus, & dicendum coadiutoris ad tempus non esse concedendas, nisi habentibus ordinem, quem petit beneficium ministrandum; & in beneficiis patriarchalibus est res omnino certa. Non enim fieri possent beneficii obligationibus, si coadiutor constitutus ad suppleendum coadiuti defectum, ministrare sacramenta non possit, debere ergo ad hoc animum obeundum alius coadiutor concedi. At si coadiutor perpetuus constituitur alicuius dignitatis, vel canonicatus cathedralis Ecclesie curam animarum habentis, credo constitui posse, qui ordinem habeat tali præbendam nexum; modo in ea etate, & dispositione constitutus sit, vt intra annum suscipere illum possit. argument. textus in capite licet canon. cap. commissio, de electione. in 6. & element. vniuers. de officio vicarij. Quia coadiutor loco proprietarij subrogatur. Non igitur obligandus est magis quam proprietarius: sic Platin. Parisius lib. 4. de resignat. 9. num. 19. González reg. 8. Cancell. gloss. 5. § 9. num. 6. & 90 Garcia. 4. part. de beneficiis. cap. 5. num. 141. cum Rota decis. 347. num. 3. lib. 3. part. 3. diuersi, & apud Verall. decis. 127. part. secunda. Dixi coadiutor perpetuus alicuius dignitatis, vel canonicatus non habentis curam animarum; nam sit coadiutor beneficii curam animarum habentis, existimo debere constitui acti sacerdotem, neque suscipere, vt intra annum ordinetur. Quia huiusmodi coadiutor datur, vt per se sacramenta ministrat, & quæ absque sacerdotali ordine administrari non possunt. Neque obstat proprietarium obligatum non esse tempore susceptionis habere illum ordinem; quia non obligatur intra annum possessionis beneficio inferuire per se, sufficit, si per alium inferuit. At coadiutor à die susceptionis coadiutoria obligatur per se inferuire; quia non debet signari alius coadiutor coadiutoris; debet ergo ordinem, & qualitates habere seruitio requisitas, in quo est maxima differentia inter beneficium curatum, & non curatum, nam beneficium carens cura, quæ est canon eatus, ministrari anno integro potest à clerico in minoribus ordinibus constituto; quia obligatio canendi epistolam, vel euangeliolum non ita stricta est: scus vero in beneficio curato, cuius minister dispositus esse debet ad sacramentorum administrationem quolibet tempore, vt pote maxime necessaria.

43 Sed adhuc est difficultas, an coadiutor canonicus, seu dignitatis

degitatis non curata debeat intra annum suscipere ordinem tali praebeanda annexum, sicuti si proprietarius esset: Et quatio procedat, casu quo obligatus sit pro proprietario inseruire, Nam si a seruitio exoneretur, nulla apparet causa obligationis, cum titulum beneficij non habeat. Postea vero obligatione seruiendi, adhuc alicui possit videri obligatum non esse, saltem sub graui culpa intra annum ordine praebeanda annexo insiguiti: quia hac obligatio annexa est praebeanda, non illius seruitio: seruitium namque praebeanda fieri potest, quia actus ordinis facit exerceatur. Cum ergo coadiutor, praebeanda non habeat, sed seruitium: non videtur hac obligatione teneri. Item coadiutor ad solam causam obligationem videtur teneri, hoc est si in seruitio deficiat satisfaciat coadiutor, non autem videtur teneri ad obligationem praesentiam. Rationes haec leues sunt, neque ob illas recedendum est a secuta sententia, affirmante supradictum coadiutorem obligatum esse, sicut & proprietarium, ordine praebeanda annexo insiguiti. Quia ex coadiutoria accepta obligatur non solum satisfaciere coadiutor, si non seruitur, sed obligatur ad seruiendum: aliis Ecclesiae non satis esset prouisum. At seruitium praebeanda habentis ordinem aliquem annexum, exerceri non potest sine tali ordine: ideo enim praebeanda ordinem sibi annexum, quia seruitium illius ordinem exposulat. Ergo coadiutor obligatus seruire praebeanda, obligatur qualitates habere seruitio requisitas.

44 Trigesimo tertio dubitatur, teneatur ne coadiutor subire onera canonicorum iuniorum an tantum solius sui coadiutor? Clara est resolutio, obligatum non esse subire alia onera, nisi sui coadiutori, quia tantum loco illius subrogatur, neque ipse est canonicus, vt propterea onera canonicorum subire debeat, Garcia *lib. 4. par. de benef. c. quinto, n. 142.*

45 Trigesimo quarto dubitatur, an multa ordinaria, quae praebeandis imponi solent ob culpas, & defectus in seruitio commissis, imponi eis possint ob culpas, & defectus in tali seruitio commissis ad coadiutoribus? affirmatiue respondendum est cum Garcia *dicto capite quinto numero 143.* Quia coadiutoris defectus censetur proprietarij defectus esse; in tantum enim proprietarius a residentia excusatur, in quantum medio coadiutore residet. Ergo si coadiutor deficiat, ipse deficiat censetur. Verum si coadiutor a residentia excusatus esset ob infirmitatem, vel aliud impedimentum legitimum, non videtur ob coadiutoris defectum multari posse; quia cum non teneatur ipse inseruire, neque teneatur per coadiutorem: ergo arguam non est, vt multetur ob coadiutoris defectum. Neque oblat coadiutorem non habere praebeanda, in qua multetur; quia sufficit, vt multari possit in aliis bonis, & coadiutoria priuari, si non corrigatur. Ex quo a foriori constat ob defectus alios coadiutoris extra seruitium praebeanda commissos, nequaquam posse coadiutum multari, quia ipsi coadiutori tribui non possunt: sic Garcia *supra.*

46 Trigesimo quinto dubitatur, possint ne Ecclesiae cathedralis coadiutores assignatos a Papa non admittente, aut illorum potestatem, & auctoritatem limitare?

Claram est illi fieri non posse, quia dispositionem superioris neque inferior mutare, inferior de maioribus obediunt. Et *elemente ne Romani, de electione.* Alias inferior esset ipso superiore superior: sic Garcia *dicto quarta parte de benef. capite, 5. numero 144.*

47 Trigesimo sexto dubitatur, an teneatur coadiutor coadiutori congruam sustentationem ministrare? Respondeo teneatur, si delectur, ex capite, cum secundum Apostolum, de praebeandis, & videtur *sess. 2. capite, sexto de reformat.* qui altari serui, de altari viuere debet; & tradit, aliis relatis, Garcia *dicto capite quinto numero 145.* Gonzalez *gloss. 5. §. 9. numero 96.* Limitandum tamen est, nisi ipse coadiutor huic stipendio cesserit, vt communiter cedere coadiutores solent cotenti futura successione. Quae cessio facta gratis seruire tenetur; quia sua voluntate illam suscepit obligationem. Verum si ob paupertatem impotens reddatur Ecclesiae decenter seruire, obligatus erit coadiutor ea illi ministrare, quibus potens reddatur; quia non est concessus coadiutor ecclesiae huic stipendio ita necessario, esset enim cessio irrationabilis, & in graue Ecclesiae detrimentum.

48 Trigesimo septimo dubitatur, an coadiutor teneatur mentionem facere de beneficiis obtentis, vt gratia coadiutoriae sita sit: & quidem si beneficia residentiam exposulant cum seruitio coadiutoriae incompatibilem, clarum est fieri debere mentionem; quia simul retineri non possunt. At si beneficium sit simplex, neque residentiam incompatibilem cum coadiutoria habeat, nonnulla dubitatio est, debeat ne fieri illius mentio in coadiutoriae gratia, si quidem coadiutoria beneficium non est, sed ius ad illud, & illius seruitium non impeditur alterius beneficij possessi seruitio. Nihilominus dicendum est faciendum esse mentionem cuiuslibet beneficij possessi, & iuris ad illud, alia coadiutoria cum futura successione nulla erit, colligitur ex capite *si motu proprio, de praebeandis, in 6. c. vltimo, de officio ordinar.* Nam esto in illis textibus sermo sit *Ferd. de Castro Sum. Mor. Pars II.*

de collatione beneficij, & non de iure ad ipsum, quamque collationem irritat Pontifex, si facta fuerit habenti beneficium, cuius in impetratione non fecerit mentionem. At cum ex iure ad beneficium collatio beneficij inferatur, & sit quasi quaedam anticipata collatio, exequenda tamen tempore vacationis, sit sane faciendam esse cuiuslibet beneficij mentionem, sicuti si de facto non ius ad beneficium, sed ipsum beneficium collatum esset: sic Garcia *4. de benef. c. 5. num. 146.*

49 Trigesimo octauo dubitatur, an ob omisam expressio-nem beneficij a coadiutore habili coadiutoriae gratia nulla sit, non solum quoad futuram successionem, sed etiam quoad seruitium: Optime respondet Garcia *supra num. 147.* esse nullam; quia coadiutor non se obligare intendit ad seruitium beneficij, nisi successio ei concedatur, neque Pontifex alia via obligat, nisi successionem concedendo. Cnm ergo tacens beneficium habitum non obtineat ius succedendi, non videtur obligatus benefici seruire.

PUNCTVM XI.

De pensione, eiusque qualitibus.

Maximè necessaria est huius materiae cognitio; quia vsus illius frequens est, & pluribus difficultatibus implicatus. Claritatis gratia in plures §§. diuidemus, quibus omnia, quae de pensione frequenter occurrunt, pro viribus explicabimus.

§. I.

Quid sit pensio, quotplex, & an sit beneficium.

- 1 Explicatur definitio pensionis.
- 2 Duplex est pensio, spiritualis & temporalis.
- 3 Arguitur pensionem spiritualem beneficium esse, & sub beneficio comprehendi.
- 4 Resoluitur beneficium non esse, neque sub beneficio comprehendendi.
- 5 Satisfit oppositis fundamentis.

Pensio est ius percipiendi fructus ex alieno beneficio alicuius causa, siue ad tempus, siue in perpetuum concessum: colligitur haec definitio ex Cardinali. Achiarr. *Imola. clement. x. de suspens. negligens. pralat.* Hieronym. Gigant. *de pensionib. quaestio. 1. c. 28.* Gonzalez *in regul. 8. Cancell. gloss. 5. §. 5. numero 2.* Ioanne Azorio *2. part. institut. moral. lib. 3. capite, 5. in princip. c. lib. 8. capite, 5. quaestio. 1.* Leonard. Lessio *lib. 2. de iustitia, capite, 34. dub. 37. numero 201.* Garcia *de benef. 1. part. cap. 5. §. 1. a numero 162.* Tolci. *in summ. lib. 5. cap. 81.*

Dixi esse ius percipiendi fructus alicui concessum, quia negari non potest pensionarium habere ius exigendi ex beneficio portionem sibi signatam: est enim quasi usufructus beneficij debet tamen esse ius percipiendi fructus ex alieno beneficio ex proprio namque non percipit pensionem cum totum tui sit. Hoc ius ad tempus, & in perpetuum conceditur. Ad tempus conceditur, si concedatur tibi dum studiis vacaueris, vel aliud ministerium exercueris. In perpetuum conceditur, si pro tua vita concedatur.

2 Duplex est pensio in genere loquendo: alia spiritualis alia temporalis. Spiritualis statum clericalium in pensionario requirit. Temporalis seculus. Item spiritualis exposulat spirituale officium, ex constitutione pij V. nempe recreationem officij B. Virginis. Temporalis nullum spirituale ministerium exposulat. Hinc fit portio extraxit ex aliquo beneficio esse pensionem spiritualem, si clerico, quatenus talis est, concedatur temporalem si laico ob ministerium temporale exercitum, vel exercendum fuerit concessa.

3 Dubium tamen est, an pensio Ecclesiastica, & spiritualis sit beneficium? Dixi, Ecclesiastica: nam temporalem, certum est, beneficium non esse cum non sit ius spirituale percipiendi fructus, sed temporale, quale est concessum Hispaniae Regibus, qui tertiam partem fructuum ex omnibus fere beneficiis recipiunt ob seruitium praestitum Ecclesiae in extirpatione haereticorum, aliorumque infidelium, & quale conceditur famulis, & ministris Ecclesiae seruitibus in pullatione organorum, in figurato cantu, in ostiorum apertione, in rerum Ecclesiasticarum custodia, in Ecclesiae patronico, & similibus: & quale habent patroni, qui in fundatione Ecclesiae aliquos fructus sibi reseruant: omnes enim iurati temporales sunt ob seruitium temporale praestitum, vel praestandum. Et de his certum est non esse beneficia Ecclesiastica.

Solum de pensione spirituali, & Ecclesiastica est controversa; an sit beneficium, vel saltem appellatione beneficij comprehendatur: Afirmat Gambanus *de officio legati, lib. sexto, num. 309.* Paul. Roman. *de pensionibus capite, sexto, num. 34.*

